

7524 sayılı Kanun ile Yapılan Vergi Düzenlemeleri

2024

VERGİ DÜZENLEMELERİNDE AMAÇ

Kanun ile;

- Vergi adaletinin güçlendirilmesi ve doğrudan vergilerin payının artırılması,
- Vergilemede güvenliğin sağlanması ve kayıt dışılıkla mücadele
- Vergiye uyumun artırılması
- Bazı istisnaların kaldırılması veya uygulanma şeklinin değiştirilmesi
- Cezaların etkinliğinin artırılması
- Devreden KDV'nin azaltılması
- İthalatın azaltılmasına katkı sağlanması, ithalat ve yurt içinde vergilendirmenin uyumlaştırılması
- Tahsilat etkinliğinin artırılması

amaçlarıyla vergi mevzuatı ile ilgili **8 ayrı Kanunda** düzenleme yapılmıştır.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Düzenlemeleri

Yerel ve Küresel Asgari Kurumlar Vergisi

- Uluslararası model kurallarıyla uyumlu olarak Kurumlar Vergisi Kanununa «Yerel ve Küresel Asgari Kurumlar Vergisi» başlıklı bölüm eklenerek düzenleme yapılmıştır.
- Yerel ve Küresel Asgari Kurumlar Vergisi; yıllık konsolide hasılatı 750 milyon Avro eşliğini aşan çok uluslu işletme gruplarının düşük vergileme yapılan ülkelerdeki şube, iştirak ve işyerlerinin asgari bir tamamlayıcı vergilemeye tabi tutulmasıdır.
- Faaliyet gösterilen her bir ülke bazında belirlenen efektif vergi oranı %15 oranının altında olduğunda, o ülkede doğan kârlara tamamlayıcı bir vergi uygulanacaktır.
- Tamamlayıcı verginin alınmaması durumunda grubun merkezinin bulunduğu ülke bu vergiyi alacaktır.
- Nihai ana işletmesi Türkiye'de bulunan 1.431, nihai ana işletmesi yurt dışında bulunan 2.134 mükellef kapsama girmektedir.
- Kapsama giren 2024 hesap dönemi kazançları, Aralık 2025 yılında verilecek ayrı bir beyanname ile beyan edilerek ödenecektir.

Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisi Düzenlemesi (1)

Kurumlar vergisi genel oranı %25, banka ve finans kurumlarında %30, ihracat yapan firmalarda %20, halka açık şirketlerde %23, imalatçılarda %24'dür.

Asgari Kurumlar Vergisi; kurum kazancının %10'undan aşağı olamayacaktır.

Üzerinden %10 kurumlar vergisi hesaplanacak kurum kazancı; ticari bilanço karına veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesi ve maddede öngörülen istisna ve indirimlerin düşülmesi suretiyle bulunan tutardır.

- Kazançtan indirilecek istisna ve indirimler;
 - ✓ Tam mükellef kurumlardan elde edilen iştirak kazançları istisnası,
 - ✓ Emisyon primi kazanç istisnası,
 - ✓ Sahip olunan taşınmazlardan elde edilen kazançlar dışında yatırım fon ve ortaklıklarının istisna kazançları,
 - ✓ Kooperatiflerin risturn istisnası,
 - ✓ Finansal kiralama şirketleri ve varlık kiralama şirketleri ile yapılan sat geri kirala işlemlerinden elde edilen kazançlara uygulanan istisna,
 - ✓ Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin işletilmesi ve devrinden elde edilen kazançlara uygulanan istisna,

Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisi Düzenlemesi (2)

- ✓ Serbest Bölgeler Kanunu kapsamında uygulanan kazanç istisnası,
 - ✓ 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki kazanç istisnası ile kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilen Ar-Ge ve tasarım indirimleri,
 - ✓ Girişim sermayesi fonu indirimi ve korumalı işyeri indirimi.
- Kazançtan indirilen istisna ve indirimler sonrası tutar üzerinden **%10 oranı dikkate** alınarak hesaplanan yurt içi asgari kurumlar vergisinden;
 - ✓ 2/8/2024 tarihinden önce Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında alınmış olan teşvik belgelerindeki yatırıma katkı tutarlarının kullanılması nedeniyle KVK 32/A maddesi hükmüne istinaden ilgili hesap döneminde alınmayan vergi
 - ✓ KVK 32 nci maddenin altıncı, yedinci ve sekizinci fıkraları uyarınca ihracat kazançlarına uygulanan 5 puan, imalat kazançlarına uygulanan 1 puan ve halka açık şirketlere uygulanan 2 puanlık indirimli oran uygulaması nedeniyle alınmayan vergiindirilecek ve ödenmesi gereken yurt içi asgari kurumlar vergisi belirlenecektir. Böylece, mükelleflerin bu hakları korunacaktır.
 - Yeni işe başlayanlardan 3 yıl yurt içi asgari kurumlar vergisi alınmayacaktır.

Düzenleme 1.1.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanacaktır.

YİD Modeli ile KÖİ Projeleri Kapsamında Elde Edilen Kazançlardan %30 Oranında Kurumlar Vergisi Alınması

- 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun,
- 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yaptırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

kapsamında faaliyet gösteren kurumların bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı %25 yerine %30 olarak uygulanacaktır.

Düzenleme 1.1.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanacaktır.

Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Gayrimenkul Kazançlarının Kar Dağıtımına Bağlı İstisna Edilmesi

Yatırım Fon ve Ortaklıklarının kazançlarının tamamı kurumlar vergisinden istisnadır.

Yapılan düzenleme ile bu istisna;

- GYO ve GYF'ler dahil **tüm fon ve ortaklıkların** sahip oldukları gayrimenkullerden elde ettikleri **kazançlarının %50'sinin dağıtılması şartına bağlanmıştır.**
- Gayrimenkullerden elde edilen kazançlar üzerinden ayrıca, yurt içi asgari kurumlar vergisi ödenecektir.
- İstisna kazancın %50'sinin dağıtılması durumunda kar dağıtımı stopajı yapılacaktır.
- Gerçek kişiler, GYO'lardan elde ettikleri kar paylarının yarısı istisna olup kalan tutarın 230.000 TL'yi aşması halinde, beyanname verecektir.
- Kurumlar vergisi mükelleflerinin elde ettikleri kar payları ise kurum kazancına dahil edilerek kurumlar vergisine tabi tutulacaktır.

Düzenleme 1.1.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanacaktır.

Serbest Bölge İstisnasının İhracat Gelirleri ile Sınırlandırılması

Serbest Bölgeler Kanununa göre;

Serbest bölgelerdeki üretim faaliyetlerinden elde edilen kazançların tamamı, üretilen ürünlerin yurt içine ya da yurt dışına satılıp satılmadığına bakılmaksızın kurumlar vergisinden istisnadır.

7524 sayılı Kanunla;

Serbest bölgelerde faaliyet gösteren kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançları için istisna devam ettirilmiş, yurtiçine yaptıkları satışlardan elde edilen kazançlarına tanınan istisna kaldırılmıştır.

Düzenleme, 1.1.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanacaktır.

Bazı Ödemelerin Gelir ve Kurumlar Vergisi Tevkifatı Kapsamına Alınması

Kayıt dışılık ile mücadele kapsamında; gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine yapılan ödemelerden tevkifat yapılabilmesi (ön vergileme) için yetki düzenlemesi yapılmıştır.

Düzenleme kapsamında;

- ✓Günümüzde yaygınlaşan e-ticaret platformları aracılığıyla gerçekleşen ödemeler
- ✓Mal ve hizmet alımlarına ilişkin gerçek kişi ve kurumlara yapılan ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapılabilecektir.

Düzenleme kapsamında 1/1/2025 tarihinden itibaren tevkifat uygulaması yapılabilecektir.

Ticari ve Mesleki Kazançlarda Günlük Hasılat Tespiti

Vergi Usul Kanunu uyarınca, idarece gerekli görülen zamanlarda mükellefleri ve mükellefiyetle ilgili maddî olayları, kayıtları ve mevzuları araştırmak ve tespit etmek amacıyla yoklama yapılmaktadır.

Yoklama ile görevlendirilen memurlar günlük hâsılatı tespit etme yetkisini haizdir.

7524 sayılı Kanunla; ticari veya serbest meslek faaliyetleri yönünden mükellefiyeti olanların gerçek hasılatlarının tespitine yönelik bir vergi güvenlik müessesesi ihdas edilmiştir.

Bu kapsamda; serbest meslek erbabı ve ticaret erbabının bir ayda en az üç, yılda da toplam 12 defadan az olmamak üzere yapılacak yoklamalarla günlük hasılatları tespit edilecektir.

Tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık ve yıllık hasılat tutarı hesaplanacaktır.

Mükellef tarafından beyan edilen hasılat ile yoklamalarda tespit edilen hasılat esas alınarak hesaplanan hasılat arasında %20 oranını aşan bir fark bulunması halinde mükellefler izaha davet edilecek, izahın yeterli görülmemesi halinde gerekli tarhiyat **yapılabilecektir.**

Düzenlemenin 1.1.2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Hisse Senedi Opsiyonlarında Vergileme Kolaylığı

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre teknogirişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce,

✓ hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde olduğu kabul edilen pay senetlerinin verildiği tarihteki rayiç değerinin,

✓ **hizmet erbabının o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı**

pay senetlerinin elde tutulma süresine göre gelir vergisinden istisna tutulmuştur.

(3 yıla kadar istisna yok, 3-6 yıl arası %25 oranında istisna, 6-12 arası %75 oranında istisna, 12 yıldan sonra %100 istisna).

İşletmelerin Kıymetli Madenleri ile Kıymetli Madenlere Dayalı Mevduat Hesaplarının Vergilendirilmesi

Faaliyet konusu kıymetli maden alım satımı olmayan işletmeler ve bankaların aktiflerinde yer alan altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenlerin;

- ✓ emtia gibi değerlendirilmesi uygulamasına son verilmiş,
- ✓ borsa rayici ile değerlendirilmesi imkanı getirilmiştir.

Kıymetli maden ile olan;

- ✓ senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar da borsa rayici ile değerlendirilecektir.
- ✓ mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar da değerlendirilme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacaktır.

Değerleme sonucu, geçici vergi dönemleri dahil hesap dönemleri itibarıyla oluşan değerlendirme farkları kazancın tespitinde gelir veya gider olarak dikkate alınacaktır.

Vergi Usul Kanununda Yapılan Düzenlemeler

Vergi Uyumunun Artırılması ve Kayıt Dışılıkla Mücadele

- Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarının Artırılması ve Tekerrürde Artırımlı Ceza Uygulaması
- Kayıt Dışılıkla Mücadele Amacıyla Kayıtsız Faaliyetlere Artırımlı Ceza Uygulaması
- İnternet Üzerindeki Satış veya Kiralama İlanlarına Yönelik İstenilen Bilgileri Vermeyenlerin Cezalarının Artırılması
- Başkasına Ait POS Cihazı Kullanımına Ceza Uygulanması
- ÖKC ve POS Cihazına İlişkin Bakanlık Düzenlemelerine Uyum Seviyesinin Artırılması
- Ödemeleri Başkalarının Hesabına Yapılan Havaleler ile Kabul Edenlere ve Hesaplarını Kullandıranlara Ceza Kesilmesi
- Fatura Düzenlenmemesi Durumunda Alıcının Bildirimi
- Gayrimenkul Kiralamalarında Alıcı/Kiracının Bildirimi
- Ödemelerin Finansal Kurumlar Yoluyla Yapılmadığının Bildirilmesi
- Sahte Belge Düzenlediği İçin Mükellefiyeti Kapatılanların İlişkili Olduğu Mükellefler ile Gerçek Faaliyetinin Yanında Sahte Belge Düzenleyen Mükelleflerden İstenilen Teminatın Verilmemesi Halinde Ceza Kesilmesi
- Tahsilat ve Ödemelerin Tevsik Zorunluluğuna Yönelik Yetkinin Genişletilmesi
- Uzlaşma Müessesesinin Cezalarla Sınırlandırılması

Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarının Tekerrüründe Artırımlı Ceza Uygulaması

Fatura, ÖKC fişi, gider pusulası, serbest meslek makbuzu gibi Vergi Usul Kanununca düzenlemesi zorunlu belgelerin verilmemesi, alınmaması gibi fiilleri işleyenlere artan tutarda özel usulsüzlük cezası kesilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

Buna göre, söz konusu fiilleri işleyenlere (asgari);

- ✓ 1. Tespit için 10.000 TL
- ✓ 2. Tespit için 20.000 TL
- ✓ 3. Tespit için 30.000 TL
- ✓ 4. Tespit için 40.000 TL
- ✓ 5. Tespit için 50.000 TL
- ✓ 6. ve Sonraki Tespitler için 100.000 TL

özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Belge Düzenlenmediğinin Alıcı Tarafından Bildirilmesi

- ✓ Satıcının; alıcıya fatura, ÖKC fişi, serbest meslek makbuzu gibi düzenleme zorunluluğı bulunan belgeleri düzenlenmediğinin söz konusu belgeleri düzenleme süresini takip eden beş iş günü içerisinde (idarenin bilgisine girmeden önce) **alıcı tarafından idareye bildirilmesi durumunda alıcılar adına ceza kesilmeyecek**, belge düzenlemeyen satıcıya ise 3 kat özel usulsüzlük cezası kesilecektir.
- ✓ Vergi Usul Kanunundaki belgeler yerine Kanun kapsamında olmayan belgeleri düzenleyenlere 2 kat özel usulsüzlük cezası kesilecektir. Bu durumun alıcılar tarafından beş iş günü içerisinde (idarenin bilgisine girmeden önce) idareye **bildirilmesi durumunda alıcılar adına ceza kesilmeyecek**, satıcılar adına 6 kat özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

FATURA, GİDER PUSULASI, MÜSTAHSİL MAKBUZU, SERBEST MESLEK MAKBUZLARININ
DÜZENLENMEMESİ DURUMUNDA **ASGARİ** ÖZEL USULSÜZLÜK CEZA MİKTARLARI

Tespit Sayısı	Ceza Miktarı	Alıcının Bildirimi Varsa (3 Kat) (Alıcıya Ceza Yok)	Kanunda Yer Almayan Belge Düzenlendiyse (2 Kat)	Kanunda Yer Almayan Belge Düzenlendiyse ve Alıcının Bildirimi Varsa (6 Kat) (Alıcıya Ceza Yok)
1. tespit	10.000 TL	30.000 TL	20.000 TL	60.000 TL
2. tespit	20.000 TL	60.000 TL	40.000 TL	120.000 TL
3. tespit	30.000 TL	90.000 TL	60.000 TL	180.000 TL
4. tespit	40.000 TL	120.000 TL	80.000 TL	240.000 TL
5. tespit	50.000 TL	150.000 TL	100.000 TL	300.000 TL
6. ve sonraki tespitler	100.000 TL	300.000 TL	200.000 TL	600.000 TL

Perakende Satış Fişi, Ödeme Kaydedici Cihazla Verilen Fiş, Giriş ve Yolcu Taşıma Bileti, Sevk İrsaliyesi, Taşıma İrsaliyesi, Yolcu Listesi, Günlük Müşteri Listesinin Düzenlenmemesi Durumunda da Tabloda yer alan tutarlarda Özel Usulsüzlük Cezası kesilecektir.

Özel Usulsüzlük Cezaları 2/8/2024 tarihinden itibaren

ÖZEL USULSÜZLÜK FİLLERİ (Md Mükerrer 355)	CEZA KESİLEN MÜKELLEF	CEZA TUTARI
Elektronik beyanname ve bilgi vermeme, defter ve belgelerle diğer kayıtları ibraz etmeme, mükerrer 242, 257, mükerrer 257 inci maddelerdeki yükümlülüklerle uymamak ile muhtasar ve prim hizmet beyannamesine ilişkin zorunluluklara uymamak.	Birinci sınıf tüccar-serbest meslek erbabı	20.000 TL
	İkinci sınıf tüccar, defter tutan çiftçi, basit usul	10.000 TL
	Yukarıdakilerin dışında kalanlar	5.000 TL
Aracı hizmet sağlayıcılara ilişkin bildirim, bilgi, muhafaza ve ibraz zorunluluğuna uymama (Bildirilmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirilen her bir alım, satım, kiralama, ilan ve reklama konu mal ve hizmete ilişkin bilgi için)	Birinci sınıf tüccar-serbest meslek erbabı	20.000 TL
	İkinci sınıf tüccar, defter tutan çiftçi, basit usul	10.000 TL
	Yukarıdakilerin dışında kalanlar	5.000 TL
	Her bir bildirim için üst sınır	10.000.000 TL
Petrol, LPG ve araç ticaretine ilişkin teminat verme hükümlerine uymama	Genel Oran	Brüt satışlar toplamının binde 3'ü
	Alt sınır	200.000 TL
	Üst sınır	10.000.000 TL
Gerçek faydalanıcı bilgisine ilişkin yükümlülüklerle uymamak Uluslararası anlaşmalarda yer alan bilgi hükümlerince istenen bilgileri vermeme		60.000 TL
Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymama	Genel Oran	İşleme konu tutarın %10'u
	Üst sınır	20.000.000 TL

Usulsüzlük Cezaları 2/8/2024 tarihinden itibaren

USULSÜZLÜK FİİLLERİ (Md 352)	MÜKELLEF GRUBU	YENİ TUTAR
Tutulması mecburi olan defterlerden herhangi birinin tutulmamış olması	SERMAYE ŞİRKETİ	20.000 TL
Defter kayıtlarının ve ilgili vesikaların noksan, usulsüz veya karışık olması	SERBEST MESLEK ERBABI	10.000 TL
İşe başlamanın zamanında bildirilmemesi	İKİNCİ SINIF TÜCCAR	5.000 TL
Tasdiki mecburi defterlerden herhangi birini 1 ay geçtikten sonra tasdik ettirenler	BİRİNCİ SINIF TÜCCAR	10.000 TL
Tasdiki mecburi defterlerden herhangi birini süresinden sonra 1 ay içerisinde tasdik ettirenler	İKİNCİ SINIF TÜCCAR	3.500 TL
Vergi beyanname, bildirim, evrak, vesika ve eklerine ilişkin şekil, muhteviyat hükümlerine uyulmaması	SERMAYE ŞİRKETLERİ	10.000 TL
Bazı evrak ve vesikaların bulunmaması veya ibraz edilmemesi	İKİNCİ SINIF TÜCCAR	3.500 TL

Tabloda örnek olarak bazı fiiller ve ceza tutarları yer almaktadır.

Kayıt Dışı Faaliyetlere Artırımlı Vergi Ziyai Cezası Uygulaması

Kayıt dışı faaliyette bulunan bir başka anlatımla vergi idaresinin bilgisi dışında çalışanlara kesilecek vergi ziyai cezası;

- ✓ verginin 0,5 katı olarak kesilecek cezalarda **0,75 kat,**
 - ✓ verginin 1 katı olarak kesilecek cezalarda **1,5 kat,**
 - ✓ verginin 3 katı olarak kesilecek cezalarda **4,5 kat**
- olarak uygulanacaktır.

Düzenleme ile, kayıtsız çalışanlara kayıt altında çalışanlara göre daha fazla ceza kesilmesi sağlanmıştır.

Başkasına Ait POS Cihazı Kullanılmasında Ceza Uygulaması

POS cihazını başka mükelleflere kullandıran ve başkasına ait POS cihazını kullananlara her bir tespit için

- ✓ bilanço esasına göre defter tutanlar ve serbest meslek erbabına **60 bin TL**,
- ✓ işletme hesabında defter tutanlar, defter tutan çiftçiler, basit usulde olanlara **30 bin TL**,
- ✓ diğer mükelleflere **15.000 TL**

özel usulsüzlük cezası kesilecektir. (Azami 20 milyon TL)

Bankacılık mevzuatı uyarınca yapılan düzenlemelere uygun şekilde alt iş yerine tanımlanan ve işlem bazında ayrıca takip edilebilen POS cihazları ile yapılan işlemlerde bu hüküm nedeniyle ceza kesilmeyecektir.

Başkalarının IBAN'ının Kullanılması Durumunda Ceza Uygulaması

Mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin para transferlerinin, başkasına ait banka hesaplarına yapılması durumunda, banka hesabını kullanan ve kullandıran adına ayrı ayrı; işleme konu **tutarın % 10'u** nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

(Asgari ceza tutarı bilanço esasına göre defter tutanlar ve serbest meslek erbabına 20.000 TL, işletme hesabında defter tutanlar, defter tutan çiftçiler, basit usulde olanlara 10.000 TL diğer mükelleflerde 5.000 TL - Azami 20 milyon TL)

Söz konusu ceza sadece **başkasının adı ve/veya hesabını kullanan mükellef ile adına ve/veya hesabına ödeme yapılanlara** uygulanacak olup, ödemeyi yapanlar adına özel usulsüzlük cezası kesilmeyecektir.

Ödemelerde Banka ve Finans Kurumlarının Kullanılmadığının Bildirilmesi Durumundan Ceza Uygulaması

- ✓ 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerin banka ve benzeri finans kurumları üzerinden yapılmadığının ödemeyi yapanlar tarafından ödemeyi takip eden 5 iş günü içinde kendiliğinden idareye **bildirilmesi durumunda, ödemeyi yapan adına ceza kesilmeyecektir.** Ödeme yapılana ise ödeme tutarının **%10'u** oranında ceza kesilecektir.

(Asgari ceza tutarı bilanço esasına göre defter tutanlar ve serbest meslek erbabına 20.000 TL, işletme hesabında defter tutanlar, defter tutan çiftçiler, basit usulde olanlara 10.000 TL diğer mükelleflerde 5.000 TL - Azami 20 milyon TL)

- ✓ İş yeri kiralarında, kira bedelinin elden ödenmesi durumunda, bu durumun kiracılar tarafından ödemeyi takip eden 5 iş günü içinde kendiliğinden idareye **bildirilmesi durumunda, kiracı adına ceza kesilmeyecektir.** İş yeri sahibi adına ödeme tutarının **%10'u** oranında ceza kesilecektir.

(Asgari ceza tutarı bilanço esasına göre defter tutanlar ve serbest meslek erbabına 20.000 TL, işletme hesabında defter tutanlar, defter tutan çiftçiler, basit usulde olanlara 10.000 TL diğer mükelleflerde 5.000 TL - Azami 20 milyon TL)

Tahsilat ve Ödemelerin Tevsik Zorunluluğuna Yönelik Yetkinin Genişletilmesi

Mevcut durumda **mükelleflerin** 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finans kurumları (Banka, ödeme kuruluşları ve PTT A.Ş.) aracılığıyla yapma ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etme zorunluluğu, mükellef olmayanları kapsamamaktadır. Bu durum vergi kayıp kaçağına yol açmakta, kayıt dışılıkla mücadelede etkinliği azaltmaktadır.

Bu bakımdan, Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinde yer alan tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğuna ilişkin yetkinin kapsamı, kayıt dışı ekonomiyle mücadele amacıyla **mükellef olmayanları da kapsayacak şekilde genişletilmiştir.**

ÖKC ve POS cihazları ile ilgili Bakanlık düzenlemelerine uyulmaması

Banka, ödeme kuruluğu, güvenli servis sağlayıcı, sipariş-satış vb. uygulama yazılımı gerçekleştirenler, e-Belge ve e-Defter uygulamalarına ilişkin hizmet veren özel entegratör ve uyumlu yazılım şirketlerine, her bir tespit için 200 bin TL özel usulsüzlük cezası kesilecektir. Üst sınır bir takvim yılında 20 milyon TL'dir.

İnternet Üzerindeki Satış veya Kiralama İlanlarına Yönelik İstenilen Bilgileri Vermeyenlerin Cezalarının Artırılması

İnternet üzerindeki elektronik ticarete ilişkin satış, kiralama gibi ilanlara ilişkin bilgiler gerçek ve tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcılar tarafından Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilmektedir.

İstenilen bilgileri vermeyen mükellefler adına her bir bildirim için 10 milyon lirayı aşmamak üzere bildirim konu her bilgi için **20 bin TL** ceza kesilecektir.

Sahte Belge Düzenlediği İçin Mükellefiyeti Kapatılanların İlişkili Olduğu Mükellefler ile Gerçek Faaliyetinin Yanında Sahte Belge Düzenleyen Mükelleflerden İstenilen Teminatın Verilmemesi Halinde Ceza Kesilmesi

Münhasıran sahte belge düzenleme amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiği vergi inceleme raporu ile tespit edilip mükellefiyeti terkin edilenler ile bunlarla ilişkili olanların işe başlama bildirimlerinde mükellefiyet tesisi için belirlenen tutarlarda teminat göstermeleri istenilmektedir.

Bunların, kanuni temsilcisi ve %10'dan fazla oranda ortak oldukları şirketlerden de verilen sürede teminat gösterilmesi ve bu kişilerin vergi borçlarının ödenmesi veya söz konusu kişilerin hukuki statülerine son verilmesi istenilmektedir.

Ayrıca, gerçek faaliyetinin yanında bir kısım belgeleri sahte olarak düzenlediği vergi inceleme raporu ile tespit edilen ve durumu kesinleşen mükelleflerden de teminat gösterilmesi istenilmektedir.

7524 sayılı Kanunla;

- ✓ teminatın verilme süresi 30 günden 60 güne çıkarılmıştır.
- ✓ mükelleflerden istenilecek teminatın üst sınırı belirlenmiştir.
- ✓ kendisinden teminat istenilen mükelleflerce teminat verme ve tamamlama zorunluluğuna uymayanlara verilmesi ve tamamlanması talep edilen **teminat tutarında (10 milyon TL'yi aşmamak üzere) özel usulsüzlük cezası kesilecektir.**
- ✓ yükümlülüklerini yerine getiren mükelleflere; teminatın iadesine ve sorumluluklarının sonlanmasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Uzlaşma Müessesesinin Cezalarla Sınırlandırılması

Mükellefler, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Ek 1-12 nci maddelerinde yer alan düzenlemeler çerçevesinde tarhiyat öncesi ve tarhiyat sonrası uzlaşma müessesesinden yararlanabilmektedir.

Mükellefler tarafından üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açılmamaktadır.

Kaçakçılık fiilleri nedeniyle kesilen 3 kat tutarındaki cezalar ile bu fiillere iştirak edenlere kesilen cezalar uzlaşma kapsamına girmemektedir.

7524 sayılı Kanunla tarh edilen **vergi aslı uzlaşma konusu dışına çıkarılmıştır.**

Geçici madde düzenlemesi gereğince, 2/8/2024 tarihinden önce uzlaşma talep edildiği halde henüz uzlaşma günü verilmemiş, uzlaşma günü verilmiş ancak uzlaşma görüşmesi yapılmamış ya da çeşitli nedenlerle uzlaşma günü ertelenmiş veya uzlaşma talep süresi geçmemiş olan vergi ve cezalara ilişkin eski hükümler uygulanacaktır.

6183 sayılı Kanunda Yapılan Düzenlemeler

Kamudan Yapılan Ödemelerde Borcu Yoktur Uygulamasının Etkinliğinin Artırılması

6183 sayılı Kanununun 22/A maddesinde yapılan değişiklikle Hazine ve Maliye Bakanına, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin;

“mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri”

üzerine yapacakları ödemeler sırasında belge arama zorunluluğu getirebileceğine ilişkin yetki verilmiştir.

Düzenleme yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Uygulama yayınlanacak Tebliğde belirtilen tarihte başlayacaktır.

KDV ve ÖTV Düzenlemeleri

Ticari Olmayan Gezi, Eğence, Spor Gibi Faaliyetlerde Kullanılan Deniz Taşıma Araçlarına Limanlarda Verilen Hizmetlere (bağlama, temizlik, güvenlik vb.) KDV İstisnası Uygulanmaması

Ticari deniz taşıma araçlarına limanlarda verilen hizmetler KDV'den istisnadır.

Uygulamada ticari olmayan **gezi, eğence, spor** gibi faaliyetlerde kullanılan araçlara da istisna uygulandığı ve vergi kaybına sebebiyet verildiği tespit edilmiştir.

Yapılan düzenleme ile gezi, eğence ve spor gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar ile özel tekne, özel yat gibi ticari faaliyetlerde kullanılması mümkün olmayan araçlara verilen hizmetlerin istisna olmadığı belirlenmiştir.

Düzenleme 1 Eylül 2024 tarihinde yürürlüğe girecektir.

İthalde ve Yurtiçinde Uygulanan Vergi İstisnalarının Uyumlaştırılması Böylece İthalde Uygulanan İstisnanın Azaltılması

KDV Kanununa göre; ulusal güvenlik kuruluşlarına milli savunma ve iç güvenlik ihtiyaçları için uçak, helikopter, gemi, denizaltı, tank, panzer, zırhlı personel taşıyıcı, roket, füze ve benzeri araçlar, silah, mühimmat, silah malzeme, teçhizat ve sistemleri ile bunların araştırma-geliştirme, yazılım, üretim, montaj, yedek parça, bakım-onarım ve modernizasyonuna ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler ile engellilerin eğitimleri, meslekleri ve günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programlarının teslimi KDV'den istisna edilmiştir.

Gümrük Kanununda ise bunlara ilave olarak yurt dışından ithal edilen **her türlü araç, gereç ile akaryakıt ve yağlar** da KDV ve ÖTV'den istisna idi.

Yapılan düzenleme ile gümrük mevzuatının ithalatı teşvik edici etkisini ortadan kaldırılarak ulusal güvenlik kuruluşlarına ve engellilere yönelik vergisel uygulamaların yurt içinde ve ithalatta eşitlenmesi sağlanmıştır.

Böylece yurt içi teslim ve hizmetler itibarıyla istisna uygulamasında hiçbir değişiklik bulunmamaktadır.

Düzenleme 1 Kasım 2024 tarihinde yürürlüğe gireceğinden, bu tarihten itibaren yapılacak ithalatlar için geçerli olacaktır.

5 Yıdan Fazla Devreden KDV'nin Kayıtlardan Çıkarılması ve Gider veya Maliyet Olarak Dikkate Alınması

7524 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile mükellefler tarafından 5 takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilemeyen KDV, 5 inci takvim yılının sonunda sonraki döneme devreden KDV hesabından çıkarılarak özel bir hesaba alınır.

Özel hesaba alınan sonraki döneme devreden KDV'nin, 3 yıl içinde mükellefler tarafından yapılacak talep üzerine, vergi incelemesi sonucunda incelemenin tamamlandığı yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınması imkanı getirilmiştir.

Birleşme, devir ve bölünme işlemlerinde, devreden KDV ve iade hakkının 5 takvim yılı kriterine veya zamanaşımına bağlı olmaksızın vergi incelemesi yoluyla yeni şirkete devrine müsaade edilmektedir.

Düzenlemenin birleşme, devir ve bölünme işlemlerine ilişkin kısmı 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Devreden KDV ile ilgili kısmı ise mevcut devreden KDV'yi etkilememesi bakımından 1/1/2030 tarihinde yürürlüğe girecektir.

İade Yöntemi Olarak Vergi İncelemesinin Esas Alınması

KDV Kanununda yapılan bir diğer düzenleme ile KDV iadelerinin esas itibarıyla vergi incelemesi sonucuna göre yerine getirileceği hüküm altına alınmıştır.

Ancak var olan yetki çerçevesinde mükelleflerin vergiye uyum seviyelerine göre vergi inceleme raporu aranmadan YMM raporu, teminat veya sadece vergi dairesi kontrolleri ile iade edilebilmesine ilişkin hükümler korunmuştur.

Böylelikle, YMM raporu, teminat veya sadece vergi dairesi kontrolleri ile yapılan iadelerde riskli durumlar fark edildiğinde, o iadenin inceleme ile yapılabilmesinin yolu 1 Eylül 2024 itibarıyla açılmış olmaktadır.